

РЕЦЕНЗИЯ

Върху дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен „Доктор“.

Автор на дисертационния труд: **маг. Анна Кирилова Покровнишка**

Тема на дисертационния труд:

„СКУЛПТУРНИЯТ СИМПОЗИУМ В ИЛИНДЕНЦИ И СОЦИОКУЛТУНОТО МУ ПРИСЪСТВИЕ В СЪВРЕМЕННОТО БЪЛГАРСКО ИЗКУСТВО СЛЕД 1989 ГОДИНА“

Научен ръководител: Доц. Валентин Савчев

Рецензент: доц. Цветослав Христов

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем.

Дисертационният труд е актуален и оригинален защото е свързан с изследване и търсене на пряк път към въпросите, които са свързани с възникването, организирането и провеждането на Международния скулптурен симпозиум в Илинденци. Начин за придобиване на по-голяма яснота върху проблематиката скулптурен симпозиум и изследването на базата на сравнителния анализ между инициативите в Илинденци, Отманли – Бургас, Ясна Поляна, Мездра и Стежино /Италия/. Темата на дисертацията поставя акценти върху анализа на скулптурния симпозиум и регистрира мястото, което той заема върху културната карта на света.

Като научно и приложно изследване разработката разкрива една нова страна на този проблем разглеждаща и въздействието на вътрешните и глобални процеси в художествения живот, да бъде обяснен терминът симпозиум.

Появата му на световната сцена като форма на популяризиране на изкуството е свързана с търсенето на нови възможности за експониране. Затова е логично изследването да започне с общите характеристики на симпозиумите и с неговите характеристики на първи издания в света и в България.

2. Поле на изследване. Цели и задачи на дисертационния труд.

Изследването в рамките на дисертацията е разгънато на основата на творческите постижения на широк кръг от автори, които намират възможности за изява в средата на скулптурните симпозиуми. С цел по-голяма яснота на разработването на професионално ниво е направено проучване, където са използвани печатни издания на водещи автори в анализирано и достигнатото досега в това визуалното изкуство, неговото реализиране, възприемане и одсмисляне.

Дисертационният труд е разработен в добра последователност както по отношение на структурата, така и насока на обхвата на включения в него материал.

Структуриран е в пет глави както следва:

Глава I. Симпозиумът по скулптура като феномен.

Глава II. Международният скулптурен симпозиум в Илинденци.

Глава III. Същност и анализ на артпространството в Илинденци.

Глава IV. Артпроявите в Бургас, Ясна Поляна, Мездра и Седжиано /Италия/.

Глава V. Социокултурни особености на скулптурния симпозиум в Илинденци.

Дисертационният труд в този вид, ред и последователност, напълно изчерпва зададеното условие да отговаря на изискванията за получаване на образователната и научна степен „доктор“. Оценката ми е, че докторанта много добре познава състоянието на проблемите на скулптурния симпозиум и свързаните с него принципи, както и приложението им в процесите на съвременно развитие на скулптурата. Докторанта изключително добре строго, научно аналитично и творчески оценява и интерпретира обзорно-информационния материал, въпреки неговата историческа обемност, но и същевременно съвременно-научна недостатъчност. При това, от този голям обем информация, той много добре е конкретизирал задачите свеждайки ги само до проблематиката свързана със социокултурни особености на скулптурния симпозиум в Илинденци, а именно среща на публиката с автори и произведения.

3. Съответствие на избраната методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Правилно е избрана методиката за изследване. Подходяща е и отговаря на изискванията за такъв вид материал свързан с създаване, изследване и прилагане на основните пластични принципи в процесите на създаване на нетрадиционни форми. Показва посоката, която следва изкуството като съвременен пример. С нея се дава отговор на поставената цел, както с избора на задачите за решаване, така и с тяхната сложност, обхват и последователност на разработване. Добре са изследвани и анализирани съвременните теоретически проблеми на формата и скулптурният обект в пространството. Въз основа на тях са определени и описани авторските решения на участниците, тълкуването на реалността като художествена позиция, нейната субективност и готовност да използва определена ситуация за експеримент вместо актуално звучене. На тази база успешно са формулирани и основните задачи съдържащи същността на дисертационния труд. Добре са изяснени теоретико-художествените аспекти за решаване на проблема, включително, необходимост от прилагане на създадените форми с алтернативен характер, в която съжителстват различните изкуства и се срещат реплики от богатото представяне на безусловни възможности на нетрадиционни изкази. Симпозиумите се характеризират със специфична и автономна изразителност на

пространството, свързано с мащабност и функционалност. Това е първото и единствено до този момент такова представяне за симпозиумите в България.

Сполучливи са изводите, оценките и доказателствата, както по отделните глави, така и като цялостно представяне. За решаването на отделните задачи при разработването на дисертационния труд е използван богат информационен материал.

4. Оценка на естеството и достоверността на материала.

Достоверността на материала върху които е изграден дисертационния труд се базира на реални събития с поставени проблеми от, процесите на съвременно изобразителното изкуство. При това, при новите условия на сближаване на зрител и изкуството, води до по-голям ефект в цялостното им решаване. Защото заедно с развитието на скулптурните симпозиумите и намесата в специфична среда, се развиват и творческите подходи при доизграждане на пространствата, чрез комуникация между растителност, терен и скулптури..

Решаването на проблемите придобива все по-голяма значимост, естествено симпозиумът е художествено пространство, което зависи както от мястото където се провежда, така и от креативността на организаторите.

5. Приноси на дисертационния труд.

Приносните моменти се свеждат до: **поставяне начало на анализи по темата, а те могат да послужат като база за осъществяване на по – нататъшни изследвания, доказване с нови средства на съществени нови проблеми и теории.**

Характерът им се свежда до научно-приложни и приложни приноси, както следва:

5.1. Научно-приложни приноси.

1. Определен е мястото на скулптурния симпозиум в Илинденци в съвременното българско изкуство.

2. Изследването изведе основни теории подходи на социализацията и осъществи анализ на визуално-пластичната естетика на произведенията.

3. Направи се съпоставка между симпозиума в Илинденци и арт проявите в Бургас, Ясна поляна, Мездра и Седжиано.

4. Проведе проучване на мненията на автори, куратори и зрители чрез специално изработени анкетни карти с оглед по-цялостното обобщение свързано с социокултурното присъствие на проявата в Илинденци, отнясъщи се до социализацията на художествената творба, идентичността на куртурната среда и присъствието на симпозиума като институция.

5.2. Изводи.

1. Симпозиумът в Илинденци е събитие с култуологично значение за страната датиращо от 1998 година, провежда се без прекъсване. След 2006 г. в неговото поле са включени и живописни пленери.

2. Направен е сравнителен анализ с аналогични прояви в България и чужбина. Разликите в Илинденци от форумите в България е особеност при използването на средата като форма на представяне. Парк, който е закупен специално за целта, територия на селището, което е предоставено от Община Илинденци. Приликите са в това, че всички популяризират скулптурата, изявено международно участие, приемственост между видове изкуства, социална значимост за населеното място и зрителя, значимост на културната карта на света.

3. Симпозиумът като структура поставя опити като отправна точка за организиране на средата, докато изкуството, което представя там, е свързано с естетиката. Личната свобода на авторите не е пренебрегната а е водеща. Скулптурните произведения определят цялостния облик на арт проявата.

4. Настоящото проучване конкретизира изводи, постигнати в резултат на извършени изследвания и наблюдения. Проявата в Илинденци е отгаворило на няколко важни въпроса, свързани със социализацията на художествената творба, идентичността културната среда и присъствието на симпозиума като институция.

Характер и значимост на приносите

Симпозиумите са от изключително значение за развитието на изкуството у нас във времето на масова комуникация и глобализация. Тяхната характерна среда спомага за представяне на културната идентичност и стимулиране на обема на търсенията в национален и международен аспект. Тази форма за представяне на изкуството извън традиционните пространства като музея, галерията и други институции изискват осъществяването на социални комуникации.

6. Оценка за степента на лично участие на докторанта в приносите.

Моята оценка е, че дисертационния труд и приносите са лично дело на докторанта под ръководството на неговият научен ръководител. Научно-приложните изследвания ще обогатят знанията в учебния процес при обучението на студентитев специалности по пластични и визуални изкуства.

7. Автореферат.

Авторефератът е направен съгласно изискванията на закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за приложението му на Нов Български Университет, за получаване на образователна и научна степен „доктор“. Съдържа всички постановки и изисквания на Закона и Правилника.

8. Мнения, препоръки и бележки.

Към така представения дисертационен труд имам следните препоръки и забележки:

1. Допуснати са технически грешки, с отстраняването на които дисертационния труд ще спечели.
2. Обемът на готовия дисертационен труд с приложението е впечатляващ, но би могъл да се редуцира до по малък.

Докторанта да продължи работата по усъвършенстване на методиката за приложението на **СКУЛПТУРНИЯТ СИМПОЗИУМ И СОЦИОКУЛТУНОТО МУ ПРИСЪСТВИЕ В СЪВРЕМЕННОТО БЪЛГАРСКО ИЗКУСТВО.**

3. Докторанта да продължи работата по прилагане на методиката и в другите клонове на изкуството (като нов научен труд), както и в други научни направления (напр. педагогика)

9. Заключение.

Окончателното ми заключение е положително и давам добра оценка на докторанта. Докторанта убедително доказва, че притежава знания и използва съвременни изследователски методи в научното изследване на такива проблеми каквито са **СКУЛПТУРНИЯТ СИМПОЗИУМ В ИЛИНДЕНЦИ И СОЦИОКУЛТУНОТО МУ ПРИСЪСТВИЕ В СЪВРЕМЕННОТО БЪЛГАРСКО ИЗКУСТВО СЛЕД 1989 ГОДИНА**“.

Предлагам на членовете на научното жури да присъдят на маг. Анна Кирилова Покровнишка образователна и научна степен „Доктор“ по научно направление: **8.2. Изобразително изкуство. Научна специалност „Изкуствознание и изобразителни изкуства“**

Рецензент:
(доц. Цветослав Христов)